Dosarul nr. 2-13616/2022

2-22090298-12-2-27062022

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

22 aprilie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)

instanța compusă din

preşedintele ședinței, judecător Igor Pulbere

grefier Mădălina Ungureanu

a judecat în ședință publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vrednic Silvia către SRL „Delectar” privind încasarea dividendelor acumulate pentru anii de activitate 2012-2016 și cheltuielile de judecată, -

a c o n s t a t a t

La 24 iunie 2022, Vrednic Silvia a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Delectar”, solicitînd plata dividendelor acumulate pentru perioada 2012-2016 și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Reclamanta a argumentat că SRL „Delectar” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 13 februarie 1997, în conformitate cu prevederile Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată. Inițial, societatea avea doi asociați: Silvia Vrednic, cu o cotă de participare de 30%, și Pripa Petru, cu o cotă de 70%. În perioada 27 aprilie 2006 - 26 decembrie 2012, în urma cesiunii părților sociale, reclamanta a devenit asociat unic. Ulterior, la 24 decembrie 2012, Pripa Petru a redobîndit 70% din părțile sociale, devenind asociat majoritar. Reclamanta a exercitat funcția de administrator al societății din 2002 pînă în 2017, în conformitate cu art. 69 din Legea nr. 135/2007.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 2496-2507 din 18 noiembrie 2019, întocmit de expertul judiciar Iurie Gavrilița din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, s-a constatat că SRL „Delectar” nu a distribuit dividende pentru perioada 2013-2016. Profitul nerepartizat pînă la 24 decembrie 2012 se ridica la 26 483 753 lei, iar pentru perioada 2013-2016 s-a acumulat suplimentar suma de 1 095 191 lei. Expertul a concluzionat că profitul obținut în

anii anteriori a fost reinvestit în active materiale pe termen lung, fiind reflectat în rapoartele financiare ale companiei.

Reclamanta susține că, deși societatea are o obligație pecuniară față de asociați, conform art. 36 din Legea nr. 135/2007, pînă în prezent nu s-a luat o decizie privind distribuirea dividendelor. În calitate de asociat minoritar, cu o cotă de 30%, reclamanta nu poate decide unilateral asupra acestei chestiuni, în conformitate cu art. 50 din aceeași lege.

În temeiul art. 36 alin. (2) și art. 50 din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, coroborate cu art. 512 și art. 572 Cod civil, reclamanta solicită instanței să dispună încasarea din contul SRL „Delectar" a dividendelor acumulate pentru perioada 2012-2016 în sumă de 27 578 944 lei. De asemenea, în baza art. 94 Cod de procedură civilă, se solicită recuperarea cheltuielilor de judecată, constînd în taxa de stat în cuantum de 25 000 lei și onorariul pentru asistență juridică, în mărimea care va fi probată prin acte justificative.

La 23 noiembrie 2022, reprezentantul pîrîtului SRL „Delectar", Vadim Oltu, a depus o referință în temeiul art. 186 din Codul de procedură civilă, contestînd pretențiile reclamantei Vrednic Silvia. (f.d. 113-115, Vol. I)

Pîrîtul susține că, în perioada 2012 - prezent, asociații nu au adoptat nicio hotărîre privind distribuirea profitului net sub formă de dividende, conform art. 36 alin. (1) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată. Raportul de expertiză nr. 2496-2507 din 08 noiembrie 2019 a constatat că SRL „Delectar" nu a direcționat mijloacele financiare din profitul nerepartizat al anilor precedenți (pînă la 23 decembrie 2012, data înstrăinării părții sociale lui Pripa Petru) către plata dividendelor. În schimb, Silvia Vrednic, în calitate de unic asociat la acel moment, a decis reinvestirea profitului în active materiale pe termen lung, exercitîndu-și dreptul prevăzut de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 135/2007.

Pîrîtul invocă art. 82 din Legea nr. 135/2007, argumentînd că prevederile contractului de constituire care contravin legii nu se aplică. În conformitate cu art. 39 alin. (1) din aceeași lege și pct. 8.2 din statutul societății, distribuirea profitului poate fi efectuată doar în baza hotărîrii Adunării generale a asociaților. Pîrîtul subliniază că, în absența unei astfel de hotărîri, nu există o obligație a societății față de asociați privind plata dividendelor, conform art. 36 alin. (2) din Legea nr. 135/2007.

Pîrîtul prezintă o analiză detaliată a situației financiare a societății la momentul vînzării a 70% din părțile sociale, bazîndu-se pe raportul de expertiză judiciară nr. 2496-2507 din 08 noiembrie 2019:

1. La data vînzării cotei de 70%, societatea dispunea de active totale în valoare de 11.358.736 lei, inclusiv:

- Active curente: 6 533 858 lei
- Creanțe pe termen scurt: 1 298 700 lei
- Mijloace bănești: 851 028 lei
- Alte active curente: 14 269 lei
- Creanțe pe termen lung: 2 660 881 lei

2. Datoriile societății pe termen lung și scurt constituiau 8 909 756 lei.

3. Diferența dintre active și datorii era de 2 448 980 lei, în timp ce prețul de vînzare pentru 70% din părțile sociale a fost de 2 803 196 lei.

Pîrîtul argumentează că această tranzacție nu a fost condiționată de dreptul vînzătorului la dividende, neexistînd o decizie anterioară privind repartizarea profitului sub formă de dividende.

În opinia pîrîtului, reclamanta, în calitate de asociat minoritar cu o cotă de 30%, poate pretinde la dividende doar în limita acestei cote și numai după o decizie comună a asociaților privind distribuirea profitului, în conformitate cu art. 39 și art. 50 din Legea nr. 135/2007. Pîrîtul susține că, în lipsa unei hotărîri a adunării generale și în contextul deciziei anterioare a reclamantei de reinvestire a profitului, aceasta nu poate pretinde la dividende în absența mijloacelor financiare disponibile.

Pîrîtul sugerează că această acțiune este o reacție la o altă acțiune în justiție (dosar nr. 12-2-1378-09012018, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) inițiată de asociatul majoritar împotriva reclamantei pentru recuperarea prejudiciului cauzat în perioada în care aceasta a fost administrator al companiei.

În final, pîrîtul contestă relevanța și acuratețea expertizei judiciare nr. 2496-2507 din 08 noiembrie 2019, invocînd că aceasta a fost efectuată superficial, fără o examinare aprofundată a evidenței contabile a întreprinderii, făcînd referire specifică la răspunsurile la întrebările 7, 9, 10 și 11 din raportul de expertiză.

În temeiul art. 94 și art. 166 Cod de procedură civilă, coroborate cu prevederile Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, pîrîtul solicită instanței respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobândite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe sunt evaluate în ansamblu, ținând cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazându-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurând astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Examinînd materialele cauzei și analizînd probele administrate în cadrul procesului, instanța constată următoarele circumstanțe de fapt relevante pentru soluționarea litigiului:

La 13 februarie 1997, a fost înregistrată Societatea cu Răspundere Limitată „Delectar”, atribuindu-i-se codul fiscal 1003600020617. Această înregistrare este confirmată prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d. 8, Vol. I), care constituie o probă pertinentă și admisibilă în cadrul prezentului litigiu.

Conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 26735 din 03 decembrie 2012, capitalul social al SRL „Delectar” constituia 4 004 566 lei, iar Vrednic Silvia deținea calitatea de administrator și unic asociat cu o cotă de 100% din capitalul social (f.d. 9, Vol. I). Instanța apreciază acest document ca fiind o probă concludentă privind structura societății la momentul respectiv.

La 24 decembrie 2012, între Vrednic Silvia, în calitate de „Vînzător”, și Pripa Petru, în calitate de „Cumpărător”, a fost încheiat un Contract de vînzare-cumpărare a părții sociale. Prin

acest act juridic, vînzătorul a înstrăinat 70% din capitalul social al SRL „Delectar” pentru suma de 2 803 196 lei (f.d. 10-11, Vol. I). Contractul menționat constituie o probă esențială care demonstrează modificarea structurii asociaților societății.

Instanța acordă o importanță deosebită Raportului de expertiză judiciară nr. 2496-2507 din 08 noiembrie 2019, efectuat de către un expert judiciar autorizat. Conform acestui raport, care este considerat o probă pertinentă și admisibilă, SRL „Delectar” nu a plătit dividende fondatorilor în perioada 2013-2016. Mai mult, raportul evidențiază că societatea a obținut profit în fiecare an din această perioadă, profitul nerepartizat constituind suma substanțială de 26.483.753 lei. (f.d. 12-29, Vol. I).

Un alt document probatoriu important este extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 7983 din 17 mai 2022. Conform acestui act, structura actuală a capitalului social al SRL „Delectar” este următoarea: Vrednic Silvia - 30%, Pripa Petru - 70%, iar funcția de administrator este exercitată de Eugeniu Rețnicov. (f.d. 97, Vol. I)

Instanța reține ca fiind stabilit faptul că în perioada 2017-2022 au avut loc multiple adunări generale ale asociaților SRL „Delectar”. Este de remarcat că reclamanta Vrednic Silvia nu a participat la aceste adunări, inclusiv la cele din 04 august 2022 și 23 august 2022. Această constatare se bazează pe procesele-verbale ale adunărilor și pe alte documente interne ale societății. (f.d. 142-199, Vol. I)

Prin hotărîrea privind convocarea Adunării Generale Extraordinare din 22 iulie 2022 s-a decis convocarea Adunării Generale Extraordinare a asociaților SC „Delectar” SRL pentru data de 04 august 2022, ora 14:00 (f.d. 152, Vol. I). Instanța constată că această hotărîre a fost recepționată de către reclamantă la 26 iulie 2022. (f.d. 153, Vol. I)

Prin cererea din 02 august 2022, reclamanta a solicitat informații relevante privind ordinea de zi a adunării stabilite, solicitînd totodată amînarea acesteia din motivul imposibilității participării. (f.d. 154, Vol. I)

La 04 august 2022, a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a asociaților SC „Delectar” SRL, la care a participat pîrîtul Pripa Petru și administratorul Eugeniu Rețnicov. Documentele relevante, inclusiv procesul-verbal al ședinței, lista de înregistrare a participanților și copia avizului de recepție, au fost remise reclamantei. (f.d. 157-163, Vol. I)

În soluționarea prezentei cauze, instanța se ghidează de următoarele prevederi legale și principii juridice:

Articolul 39 alin. (1) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată stipulează: „Societatea distribuie anual profitul net înregistrat după achitarea impozitelor şi altor plăţi obligatorii, dacă statutul nu prevede altfel. Hotărîrea privind determinarea părţii profitului net care urmează a fi distribuită se adoptă de adunarea generală a asociaţilor.” Această normă juridică stabilește în mod clar că decizia de distribuire a profitului și, implicit, de plată a dividendelor, este o prerogativă exclusivă a adunării generale a asociaților.

Articolul 40 din aceeași lege enumeră situațiile în care societatea nu este în drept să adopte hotărîrea privind distribuirea profitului net între asociați sau să plătească dividende. Aceste situații includ: a) pînă la vărsarea integrală a aporturilor; b) dacă, în urma distribuirii profitului net, valoarea activelor nete ale societății va deveni mai mică decît suma capitalului social și capitalului de rezervă; c) dacă nu au fost onorate obligațiile de plată scadente față de deținătorii de obligațiuni; d) pînă la dobîndirea de către societate a părților sociale proprii în condițiile art. 26, 47[1] și 59. De asemenea, societatea nu este în drept să plătească asociaților dividende dacă, la momentul achitării, este în stare de insolvabilitate sau poate ajunge în această stare în urma achitării acestora.

Potrivit art. 50 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 135/2007, aprobarea hotărîrii privind repartizarea profitului net ține de competența exclusivă a adunării generale a asociaților. Această prevedere consolidează principiul autonomiei decizionale a societății în materie de distribuire a profitului.

Instanța ia în considerare și prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la respectarea bunurilor. Conform acestei norme, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale, iar statul nu poate să priveze o persoană de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege. În contextul prezentei cauze, această prevedere este relevantă pentru a asigura respectarea dreptului de proprietate al societății asupra profitului său.

În interpretarea și aplicarea acestor norme, instanța ține cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a subliniat în mod constant importanța respectării autonomiei societăților comerciale și a deciziilor luate de organele lor de conducere, atît timp cît acestea sunt în conformitate cu legea și statutul societății.

În lumina circumstanțelor de fapt stabilite și a cadrului legal aplicabil, instanța formulează următorul raționament juridic:

Instanța constată că decizia privind distribuirea profitului și plata dividendelor este de competența exclusivă a adunării generale a asociaților SRL „Delectar”, conform prevederilor art. 39 alin. (1) și art. 50 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată. Această competență exclusivă reflectă principiul autonomiei societății comerciale și dreptul asociaților de a decide asupra modului de gestionare a profitului.

În cauza de față, reclamanta Vrednic Silvia nu a prezentat probe care să demonstreze adoptarea unei hotărîri a adunării generale privind distribuirea profitului și plata dividendelor pentru perioada 2012-2016. Lipsa unei astfel de hotărîri este un impediment juridic fundamental pentru admiterea cererii de încasare a dividendelor.

Instanța subliniază că nu are competența de a se substitui voinței asociaților și de a impune societății plata dividendelor. O astfel de ingerință ar încălca principiul autonomiei societății comerciale și ar contraveni prevederilor legale citate anterior. Mai mult, o asemenea decizie ar risca să încalce dreptul de proprietate al societății, garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO.

Se remarcă faptul că reclamanta, în calitate de asociat minoritar cu o cotă de 30%, are la dispoziție alte mijloace legale pentru a-și proteja interesele. Acestea includ participarea activă la adunările generale și exercitarea dreptului de vot, precum și posibilitatea de a iniția o acțiune în anulare a hotărîrilor adunării generale, dacă consideră că acestea sunt nelegale sau abuzive. Instanța observă că reclamanta nu a făcut uz de aceste drepturi, neparticipînd la adunările generale în perioada 2017-2022, fapt confirmat de documentele aflate la filele 142-199, Vol. I ale dosarului.

Raportul de expertiză judiciară nr. 2496-2507 din 08 noiembrie 2019 (f.d. 12-29, Vol. I) confirmă existența unui profit nerepartizat substanțial. Cu toate acestea, simpla existență a profitului nu creează automat o obligație de plată a dividendelor în absența unei decizii a adunării generale în acest sens. Această interpretare este în concordanță cu principiile dreptului societar și cu jurisprudența constantă în materie.

În ceea ce privește cererea de recuperare a cheltuielilor de judecată, instanța face referire la art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că acestea se acordă părții care a avut cîștig de cauză. Întrucît acțiunea reclamantei urmează a fi respinsă, nu există temei legal pentru acordarea cheltuielilor de judecată.

În baza analizei detaliate a circumstanțelor de fapt, a probelor administrate și a prevederilor legale aplicabile, instanța concluzionează că cererea de chemare în judecată înaintată de Vrednic Silvia împotriva SRL „Delectar” privind încasarea dividendelor acumulate pentru anii de activitate 2012-2016 este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Această concluzie se bazează pe următoarele considerente principale: lipsa unei hotărîri a adunării generale a asociaților privind distribuirea profitului și plata dividendelor; respectarea principiului autonomiei societății comerciale și a competenței exclusive a adunării generale în materie de distribuire a profitului; neîndeplinirea de către reclamantă a obligației de a-și exercita în mod activ drepturile de asociat prin participarea la adunările generale; inexistența unui temei legal care să permită instanței să se substituie voinței asociaților în materie de distribuire a profitului.

În consecință, instanța consideră că respingerea acțiunii în totalitate este soluția juridică corectă și echitabilă în prezenta cauză, asigurînd respectarea prevederilor legale aplicabile și a principiilor fundamentale ale dreptului societăților comerciale.

În conformitate cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vrednic Silvia către SRL „Delectar” privind încasarea dividendelor acumulate pentru anii de activitate 2012-2016 și cheltuielile de judecată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecător **Igor Pulbere**